Edini slovenski dnevnik
-: v Zedinjenih državah. :-
Velja za vse leto . . . $3.00
-: Ima 10.000 naročnikov :-

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily
-: in the United States :-
Issued every day except
-: Sundays and Holidays :-

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 105. — ŠTEV. 105. NEW YORK, MONDAY, MAY 5. 1913. — PONEDELJEK, 5. VEL. TRAVNA, 1913. VOLUME XXI. — LETNIK XXI.

Kralj Nikola se ukloni velesilam. Srbske čete so odšle iz Albanije.

VOJNI SVET V CETINJU JE SKLENIL, DA SE ČRNOGORCI ODPOVEDO SKADRU. PET TISOČ TURKOV JE ZASEDLO DRAČ. TURČIJA JE IMENOVALA SVOJE ZASTOPNIKE ZA MIROVNO KONFERENCO.

VOJAŠTVO ESSAD PAŠE.

NEMČIJA SOGLAŠA. TRIPELENTENTA NA DELU. INTERVENCIJA ITALIJE. OKUPACIJA AVLONE — NEVARNOST ZA AVSTRIJO. MNENJE RUSIJE.

Wiesbaden, Nemčija, 4. maja. — Ko je bil danes zvečer cesar Viljem pri neki gledališki predstavi, so mu izročili telegrafično posrečilo, da so Črnogorci odšli iz Skadra.

Cetinje, Črnagora, 3. maja. — Po kraljevem naročilu se bode sestala 8. maja skupščina in bo v izvanredni seji odločila kako stališče naj zavzame Črnagora napram evropskim velesilam.

Kralj Nikolaj je danes sklical vojni svet, katerega so se udeležili skoraj vsi generali. Večina je glasovala, da naj se Črnagora odpove Skadru. Vsa stvar se bo najbrže mirnim potom rešila.

London, Anglija, 5. maja. — Neka brzojavka iz Cetinja poroča, da je odstopil črnogorski kabinet.

Krf, otok Krf, 4. maja. — Vse srbsko vojaštvo je odšlo iz Albanije. Pettisoč Turkov in nekaj turške artilerije je pod poveljstvom Essad paše zasedlo Drač.

London, Anglija, 5. maja. — Kot poročajo iz Londona, bode poslala Avstrija svoje čete v Albanijo če se Črnogorci odpovedo Skadru ali ne. Z ozirom na skupne albanske interese je vprašanje Skadra stranska stvar.

Pariz, Francija, 4. maja. Zastopniki tripelentente bodo na jutrašnji seji poslaniške konference v Londonu opozorili zastopnika trozveze, da Avstrija ni dobila nikakega naročila od velesil, da bi se mešala v albanske zadeve in toraj ni upravičena, da bi kaj započela na svojo roko.

Carigrad, Turčija, 4. maja. — Turški poslanik v Berolinu, Osman Nizami paša in minister zunanjih zadev, Bacaria efendi, bosta zastopala Turčijo na mirovni konferenci.

Oba delegata se odpeljeta v torek v London.

Dunaj, Avstrija, 4. maja. — Situacija z ozirom na Črnogoro je ostala neizpremenjena. Avstrija in Italija hočeta samo pomiriti razburjene duhove v Albaniji, a nikar ne nameravata zavzeti ozemlja. Severni del Albanije zasede 100.000 avstrijskih vojakov, južni del pa 40.000 Italjanov.

"Militärische Rundschau", oficielno glasilo vojnega ministrstva, bo začela izhajati vsak dan. (Dosedaj je izhajal list dvakrat na teden).

"Neue Freie Presse" naznanja, da bode v torek zopet sklican ministrski svet. Nemčija je popolnoma zadovoljna s postopanjem Avstrije in Italije. Nemški cesar je zagotovil avstrijskemu prestolonasledniku, da se Avstrija v vseh ozirih lahko zanese na Nemčijo.

Rim, Italija, 4. maja. — Merodajni krogi si na vse načine prizadevajo vpljivati na črnogorsko vlado da bi se pred jutrajšnjo poslaniško konferenco odpoveda, Skadru. To je edina pot, drugače jo Avstrija prisili z orožjem.

Dunaj, Avstrija, 4. maja. — Iz južne Albanije prihajajo poročila, da vojaki Essad paše požigajo vasi in morijo prebivalstvo. To pravzaprav ni več vojaštvo, ampak navdušena roparska banda. Turki ne prizanašajo niti ženam in otrokom.

Rim, Italija, 4. maja. — Italjanska vlada pripravlja obširno ekspedicijo za odhod v Albanijo. Ekspediciji bo poveljeval general Nava.

Petrograd, Rusija, 4. maja. — Rusija ne zaupa preveč postopanju italjanske in avstrijske vlade. Vprašanje Albanije je veliko važnejše od vprašanja Skadra. Rusija je sklenila ukreniti vse potrebno, da se ohrani mir v Evropi in da se prepreči okupacijo Albanije.

Dunaj, Avstrija, 4. maja. — Žurnalisti povdarjajajo, da bi bila silna nevarnost za Avstrijo in tudi za Italijo, če bi udrle v albansko ozemlje.

Sem prihajajo poročila da Črnogorci nikakor niso zadovoljni z odlokom kralja Nikole. "Skader mora biti naš, ker smo ga plačali s krvjo! je deviza črnogorskega ljudstva.

Dunaj., Avstrija, 4. maja. — V slučaju, da bi Italija zasedla Avlono, bi bilo to zanjo velikega pomena; Avstrija bi to težko dopustila, ker se že sedaj boji laške premoči v Jadranskem morju.

Nesreča pri pogrebu.

Zadnjo soboto vršil se je pogreb za pok. Peter Hartom z St. Markus Place v New Yorku na kalvarijsko pokopališče v Greenpointu. Ko je dospel pogrebni voz na Driggs St. v Brooklyn, je zadel ob velik tovorni avtomobil neke pivovarne tako, da je padla rakev z mrtvecem na tla; ni manjkalo dosti, pa bi se bil kmalu prevrnil pokojnik iz krste sredi ceste. Ker je bil mrtvaški voz zelo poškodovan, so morali krsto preložiti v drugi voz.

Nov predsednik Haiti-a.

Port-an-Prince, Haiti, 4. maja. Kongres je izvolil za predsednika republike senatorja Michela Oreste. Pred in po volitvi so se vršili nemiri, pri katerih je bilo ranjenih več žena in otrok. Vojaštvo je slednjič s težavo napravilo mir.

Iz Santo Domingo je odplula proti Port-an-Prince amerikanska bojna ladja "Nachville."

Krasni in brzi parnik
(Avstro-American proge)
Kaiser Franz Josef I.
odpluje v sredo dne 14. maja
vožnja do Trsta samo 13 dni.
Cena voznih listkov: do Trsta ali Reke - - $37.00
do Ljubljane - - - $38.18
do Zagreba - - - $38.08
Za posebne kabine (oddelek med II. in III. razredom) stane vožnja samo $4.00 več za odraslo, za otroke polovica. Ta oddelek posebno drušinam priporočamo.
Vožnje listke je dobiti pri FR. SAKSER, 82 Cortlandt St., New York.

K SITUACIJI V CALIFORNIJI.

Slika nam kaže državnega tajnika Bryana v trenutku, go govori v Sacramento pred senatom Californije. Na njegovi strani vidite governerja Johnsona, na levo od tega podgovernerja Wallace in speakerja poslaniške zborni ce Young-a.

Žrtve poklica.

—o—

Pri nekem streljanju v italijanskem delu New Yorka sta bila ubita dva policista

—o—

Sobotna otvoritev nove biljardne igralnice na 235. Mulberry St. v New Yorku je bila pozorišče usodnega streljanja med Italijani ki je zahtevala tri človeške žrtve in sicer policista Karol J. Tearja, William B. Heaneya in Italijana John Rizzota. Že pozno proti polnoči vstopil je v označeno igralnico nepoznan človek ki je zahteval od Italijana John Rizzo baje dolgujoči znesek $1. Ker mu ga slednji ni hotel plačati, se je vnel prepir med obema zunaj na cesti. Tekom nekaj minut je pogodil nepoznanec s samokresom Rizzota v trebuh, da je obležal na mestu mrtev. Na lice mesta sta prihitela takoj policista Charles J. Teare in William Heaney ki sta postala tudi žrtev usodnega streljanja. Heaneya je ustrelil nepoznanec v glavo do smrti, Teare je pa umrl sinoči o bolnišnici sv. Vincenca vsled zadobljenih ran Predrznemu morilcu se je posrečilo uteči skozi neko okno preko dvorišča. Vsled tega slučaja je vsa newyorška policija strajno razburjena. Odredilo se je več najboljših detektivov da izsledijo trikratnega morilca, o katerem imajo precej obširen popis. Zastraženi so vsi kolodvori, parniki in pomoli, da ne bo zamogel italijanski morilec uteči.

Policist Heaney je bil 27 let star, ter komaj dobro leto oženjen. Njegova soproga pričakuje poroda v nekaj tednih in je vsled žalostne smrti dragega moža neutolažljiva; policist Teare je bil samec star 36 let, in opravljal policijsko službo 12 let. Obe žrtvi poklica sta bili vestni v službi in skrajno priljubljeni med občinstvom ter med svojimi tovariši.

Papež zopet okreval.

Rim, Italija, 4. maja. — Sv. Oče je zadnje dni že tako okreval, da opravlja redno vsak dan po nekaj ur važne posle v svoji pisalni sobi. Danes je imenoval papež znanega zdravnika Dr. Amicija svojim privatnim ali vatikanskim zdravnikom, ker je slednji toliko pripomogel k okrevanju sv. Očeta.

Clarence Darrow ubožal.

Chicago, Ill., 4. maja. — Clarence Darrow, znan zagovornik dinamitarjev bratov McNamara v Los Angeles, Cal. je popolnoma ubožal. Ker ga dolži sodnija, da je podkupoval porotnike v znani pravdi, je za obrambo potrošil vse svoje $150.000 vredno premoženja. Da bo zamogel s 3. tožbo zopet nadaljevati, mu bode pomagala delavska unija s posebnimi prispevki.

Ženska-vojak.

—o—

Veteran iz državljanske vojne, sedaj v vojaškem zavetišču, je v resnici ženska.

—o—

Quincy, Ill., 4. maja. — Dnevno govorico tvori sedaj tukaj dejstvo, da se je izdajala neka ženska čez 50 let za možkega, ne da bi se kedaj razkrilo prevare. Dotična ženska stanuje v tukajšnem zavetišču za vojake in mornarje ter je registrirana pod imenom "Albert O. J. Cachier." Pred državljansko vojno se je oblekla v možko obleko, se udeležila nato vojne skozi tri leta in je od tedaj nosila le možko obleko. Pred dvemi leti so jo sprejeli v tukajšno zavetišče za onemogle vojake. Ker je sčasom duševno oslabela, je prišla njena skrivnost na dan. Dva uslužbenca sta jo hotela spraviti v kopelj ter pri tem zapazila, da imasta žensko pred seboj. V času pred dvemi leti je bila šofer bivšega senatorja J. M. Lish-a ter si je v službi zlomila nogo. Lisch je vedel za njeno skrivnost, a jo je strogo obdržal zase. Ta ženski veteran je doma iz Irske. Kot mlada deklica je prišla v možki obleki preko velike luže. Superintendent vojaškega zavetišča je izjavil, da je bila dober in neustrašen vojak.

Cenen krompir.

Cincinnati, O., 4. maja. — Včeraj so kupovale gospodinje krompir celo poceni. Ponavadi stane bušelj 60 centov, a včeraj so ga prodajali po 35. Na svoje veliko začudenje so našli v vrečah listek z napisom: "Krompir iz rodovitnih dolin Oreg., ki je namenjen nesrečnim poplavljencem." Policija se na vse načine trudi, da bi zasledila sleparje, ki so spravili krompir na trg.

Slabo zavarovana ječa.

Sayville, N. Y., 4. maja. — Deputy Hutcheson iz Suffolk County je aretiral danes nekega Jos. Stern-a iz Manhattan ker je baje ukradel nekemu A. Kahlersu motorno kolo. Ječa v sodnijskem poslopju pa je kaj nezadostno opremljena, kajti Sternu se je kmalu posrečilo uiti. Šele po daljšem lovu so jetnika zopet prijeli.

Pripoznanje Huertove vlade.

Mejico Ciudad, 4. maja. — Angleški poslanik je včeraj izročil vladi lastnoročno pismo kralja Jurija, v katerem slednji pripoznava Huertovo vlado. S tem je po zatrdilu dobro poučenih bankirjev odstranjena težkoča glede 150,000.000-skega posojila pri angleških in francoskih bankah. Pripoznanje smatrajo za diplomatičen udarec proti Združenim državam.

Napad na nadvojvodo.

—o—

Badenški nadvojvoda ušel gotovi smrti, ko ga je anarhist napadel z nožem.

—o—

Berolin, Nemčija, 4. maja. — Ko se je peljal danes popoldne badenški nadvojvoda Friderik II. v svoji kočiji mimo Mannheim kolodvora, je skočil iz množice na njegov voz neki nepoznan delavec z dolgim nožem v roki. Nadvojvoda je spoznal takoj nevaren položaj in je ukazal kočijažu da naj požene konje, kar najbolj more. Napadalcu se je vseeno že toliko posrečilo, da je zgrabil nadvojvodo z eno roko za vrat, z drugo je pa zavihtel morilno orožje nad njim. V tem je pa porabil nadvojvoda zadnjo priliko rešitve s tem, da je pahnil napadalca z držajem sablje na cesto. Razjarjena množica ljudstva je planila zatem takoj na drznega napadalca, in bi ga bili kmalu linčali na mestu, dasi ga ni spravila policija na varno.

Dosedaj še ni dognano, jeli napadalec nadvojvode slaboumen, ali pa pripada zvezi anarhistov. Pred policijo je zatrjeval, da je po poklicu pleškar, in da je nameraval uročiti nadvojvodu neko pismeno prošnjo.

Kasneje došla brzojavna poročila iz Mannheima pa zatrjujejo, da je nameravala zveza anarhistov umoriti Friderika II., ker ji je že dlje trn v peti. Sedaj se je tudi izvedelo o nameravanem napadu na nemškega cesarja, vsled česar je policija aretirala že več sumljivih oseb.

Veliki badenški vojvoda Friderik II. je zasedel prestol l. 1907. po smrti svojega očeta.

Vetiran zakon glede državljanstva.

Governer Cox iz Ohio je vetiral predlogo, ki je zahtevala, naj se 17.000 prebivalcem Adams County podeli zopet državljanske pravice, katere so jim bile odtegnjene leta 1911

Usoda Indijancev.

Pred spomenikom generala Granta je stalo včeraj 50 Sioux Indijancev v narodni noši in poslušalo govor svojega voditelja, ki je izvajal:

"Pred tristo leti so zagledali naši predniki vprvič bele može, ko so pripluli po reki navzgor. Če gremo sedaj po deželi svojih dedov, nas prebivalci ne smatrajo več za potomce naroda, kateremu so beli možje oropali vse, ampak gledajo nas kot neko izvanredno posebnost".

Novorojena grška princesinja.

Washington, D. C., 4. maja. — Grško poslaništvo je dobilo iz Aten brzojavno poročilo, da je grška kraljica povila hčerko.

Stavka v Patersonu. Započeta poravnava.

—o—

Župan iz Patersona je imenoval komite, ki naj bi izvršil to kočljivo delo.

—o—

TKALCI ZADOVOLJNI.

—o—

Majska slavnost stavkarjev v Slate Mountains pri Haledon se je lepo završila.

—o—

V svrho poravnave pred desetimi tedni započete stavke svilnih tkalcev v Patersonu, N. J. je ondotni župan imenoval posebni komite in sicer s privoljenjem tovarnarjev in delavcev. Župan je dobil od kongresnika R. G. Brenner-ja iz Washingtona brzojavko, v kateri je slednji nasvetoval, da bi bilo boljše, ako bi pri obstoječih razmerah sam podvzel korake za poravnavo obstoječih diferenc, mesto da bi zadevo vzela v roke zvezna oblast ali pa kongres. Takoj po sprejemu te brzojavke je imenoval župan komite, ki obstoja po večini iz trgovcev.

Mesto običajnega nedeljskega zborovanja se je vršila včeraj popoldne v Haledon majska slavnost, katere se je udeležilo kakih 15.000 oseb. Že krog poldne je pričelo ljudstvo vreti proti Haledonu. Vršila se ni nobena parada in mirno, kot so bili prišli so se vrnili ljudje zvečer domov.

Nekateri govorniki so omenili, da se bo stavka skoro gotovo v kratkem končala in sicer zato, ker postaja delodajalcem stvar neprijetna.

Policijska oblast v Hackensack, N. J. je dobila včeraj obvestilo, da bosta skušala Elizabeta Flynn in Carlo Tresca pridobiti za stavko tudi one tkalce ki delajo v tvornici Schwarzenbach & Huber. Šerif Heath je izjavil glede te zadeve, da je na razpolago le za slučaj, ako bi policija ne mogla vzdržati reda. Izjavil je, da je v zadnjih dveh mesecih večkrat skušal doseči poravnavo med delavci in delodajalci in da je stavko pripisovati agitatorjem, ki prihajajo od zunaj. Tekom današnjega dneva se pridruži stavki najbrž 2000 tkalcev in barvarjev, zaposlenih v United States Piece Dye Works v Lodi in v Garfield ter Dundee Lake.

Patersonski tvorničar smrtno ponesrečil.

James Mitchell, znan tvničar svile iz Patersona, N. J., se je včeraj smrtno ponesrečil v bližini Monroe, Orange County. Peljal se je z več prijatelji v avtomobilu, katerega je sam vodil. V bližini usodnega mesta jih je prehitel neki drugi avtomobil. Mitchell se mu je hotel umakniti ter zavozil pri tem v neko jamo. Avtomobil se je dvakrat preobrnil ter nato zdrknil po strmini. Michell je bil na mestu mrtev, dočim je eden spremljevalcev, Miller, kmalu nato umrl. Čuden slučaj izravnajoče pravice!

Stroga prepoved.

El Paso, Tex., 4. maja.— Vojaški governer v Chihuahua, general Rabago, je prepovedal v državi izdanje vseh španskih in amerikanskih časopisov. Amerikanski konzul se je pritožil, a brez uspeha.

Velikanski požar.

Halifax, N. S., 4. maja. — Danes je uničil požar v North Sydney, C. B., 33 trgovskih poslopij, in skladišč. Smrtno poškodovala se je samo ena oseba. Škoda znaša $300.000. Promet cestne železnice je ustavljen.

Japonska naročila tri nove dreadnoughte.

Tokio, Japonska, 4. maja. — Japonska vlada je sklenila, da naroči tri nove dreadnoughte. Te tri bojne ladije bodo posestrimske ladije križarke "Futo", ki vtehtaje 30.000 ton.

Japonska protestira proti zemlj. predlogi.

—o—

Poslanik, baron Chinda v Washingtonu je dobil navodila, naj vloži protest.

—o—

TOKIO RAZOČARAN.

—o—

Zvezno vlado delajo na Japonskem odgovorno za to, da najde rešitev iz zadrege.

—o—

San Francisco, Cal., 4. maja. — Glasom Japanese-American, japonskega časnika, ki izhaja v tem mestu, je odredila japonska vlada formalen protest proti zemljiški predlogi, sprejeti po zakonodaji v Californiji.

List poroča, da je dobil iz Tokia brzojavko v kateri se javlja, da je japonska vlada naročila poslaniku Chinda, naj nemudoma vloži protest na pristojnem mestu. Mnenje japonske vlade glede zemljiške predloge je, da je zvezna vlada v prvi vrsti odgovorna za to, da najde izhod iz težavne situacije, v katero je spravila obe državi imenovana predloga. List piše konečno doslovno: "Ko je japonski narod sprejel poročilo, da je proti tujcem naperjena zemljiška predloga v zakonodaji Californije sprejeta, je bil zelo razočaran."

Washington, D. C., 4. maja. — Oficijelni krogi so zelo interesirani glede formalnega protesta, ki ga namerava vložiti japonska vlada. Protest bo izročen jutri poslujočemu tajniku J. B. Moore, ki nadomešča Bryana. Predlogi more oporekati tako zvezna vlada kakor tudi Japonska ker je nasprotna pogodbi iz leta 1911.

Takoj po sprejetju v poslaniški zbornici in senatu Californije je poslal governer Johnson predsedniku Wilsonu brzojavno prepis sprejete predloge. Izjavil je tudi, da je obljubil predsedniku in državnemu tajniku, da jim dovoli primeren rok za ugovore. Preje ne bo podpisal predloge. Ponovno pa je zatrdil, da je obstajala California pri svojem pravu ter da tudi v bodoče ne opusti tega stališča.

V smrt s plesa.

Ko se je vrnila včeraj proti juru lepa 22 let stara Minnie Weinstein, bivajoča na 2. Attorney St. New Yorku z nekega plesa, se je podala doma takoj v kopalno sobo, kjer se usmrtila s plinom. Nesrečnica je bila predsednica kluba, ki je priredil veselico in je veljala za kraljico plesa. Vzrok samomora je neznan.

Denarje v staro domovino

pošiljamo:

K.	$	K.	$
5....	1.10	130....	26.60
10....	2.15	140....	28.65
15....	3.15	150....	30.70
20....	4.20	160....	32.75
25....	5.20	170....	34.80
30....	6.25	180....	36.85
35....	7.25	190....	38.90
40....	8.30	200....	40.90
45....	9.30	250....	51.15
50....	10.30	300....	61.35
55....	11.35	350....	71.60
60....	12.35	400....	81.80
65....	13.40	450....	92.00
70....	14.40	500....	102.25
75....	15.45	600....	122.70
80....	16.45	700....	143.15
85....	17.45	800....	163.50
90....	18.45	900....	184.00
100....	20.45	1000....	204.20
110....	22.50	2000....	407.00
120....	24.55	5000....	1017.00

Poštarina je vštetа pri teh svotah. Doma se nakazane svote izplačujejo popolnoma, brez vinarja odbitka.

Naše denarne pošiljatve razpošilja na zadnje pošte c. k. poštno hranilnični urad na Dunaju v najkrajšem času.

Denarje nam poslati je najprilličneje do $50.00 v gotovini v priporočenem ali registriranem pismu, večje zneske pa po Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the

Slovenic Publishing Co.

(a corporation.)

FRANK SAKSER, President.
JANKO PLEŠKO, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in Canado $3.00
" pol leta 1.50
" leto za mesto New York 4.00
" pol leta za mesto New York ... 2.00
" Evropo za vse leto 4.50
" " pol leta 2.55
" " četrt leta 1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvzemši nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly $3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osobnosti se ne priobčujejo.
Denar naj se blagovoli pošiljati po — Money Order.
Pri spremembi **kraja** naročnikov prosimo, da se nam tudi **prejšnje bivališče** naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

Dopisom in pošiljatvam naredite ta naslov:
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4678 Cortlandt.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

Konec sveta.

—o—

Pred par desetletji je nek človek, ki se je izdajal za proroka, izjavil v proroški viziji, da bode prišel čas, ko bodo ljudje izpremenili meče v pluge in ko bo za vedno izginila vojna med narodi. Jasen in nepobiten dokaz, da je bil ta človek sanjač in utopist, je podal sedaj neki drugi, kojega družina je že par stoletij v najožjem stiku z Bogom in ki more vsled tega dati najboljše informacije o tem predmetu.

Nikdar ne bo prišel tak čas. Korenito se moti oni, ki misli drugače.

"Meč bo ostal za vedno, do konca sveta odločilni faktor", pravi ta stranka.

Videti je torej, da mora biti konec sveta, ako se hoče napraviti trajen mir. To se nam zdi nemogoče, a nikakor ni, kajti stranka, o kateri govorimo, ima svoje lastno naziranje o svetu, ki pa ni pravi svet, temveč svet, v katerem dviga ta stranka svoj meč in strahuje z njim narode. Ako bi se razmere kedaj izpremenile, bi se tej stranki in njenim pripadnikom dozdevalo, da je prišel konec sveta — in res bi bilo, seveda le v kolikor bi bili oni prizadeti.

Skoro ni treba posebno poudarjati, da prihaja to zagotovilo vednega gospodstva meča iz ust člana nemške vladarske rodbine Hohenzollerncev. Vendar pa ni v tem slučaju cesar, temveč njegov najstarejši sin in nasledник, ki je ravnokar izdal knjigo, naslovljeno "Nemčija v orožju", koje glavna misel je gori navedeni stavek.

"Le s pomočjo našega dobrega meča", pravi nadalje ta kraljevi poba, "moremo obdržati mesto na solncu, katero nam pripada, a koje nam se le nerado prepušča." S pozivom na vse Germane, naj žrtvujejo v slučaju potrebe kri in imetje v ta namen, zaključuje: "Potem je lahko celi svet poln oboroženih hudičev, a mi jih bomo premagali."

Ta izvajanja na srečo ne kažejo nič drugega, kot da se umobolnost podeduje. Dvajset let poprej je oče tega kraljevskega tepca izdal dekret, v katerem je izjavil, "da ne trpi razrednega boja v svoji državi." To je bila nekaka izjava PROTI vojni — proti vojni, ki bi pomenjala, kar je celo on spoznal, konec sveta, v kolikor se isti tika njega. Zato jo je prepovedal in posledica te prepovedi je bila armada 5 milijonov socijalistov v okvirju "njegove" države.

Zadnja vojna, ki se bo vršila, bo boj proti takim zaslepljencem po božji milosti. Konec sveta bo prišel za one, katere je obsedel demon militarizma in pričel se bo nov svet za razumnejši del človeštva, ki ne more in noče nadalje trpeti "sveta, polnega oboroženih hudičev", ki letajo prosto naokrog ter izpreminjajo svet v pekel.

Dopisi.

—o—

Cleveland, O. — Ker se malokedaj bere kak dopis iz naše največje slovenske naselbine, sem se jaz namenil napisati nekaj besedi. Z delom gre še precej dobro, plače so seveda različne. Obenem naznanjam članom S. D. P. Z. št. 9, da se gotovo udeležijo seje 18. maja v navadnih društvenih prostorih, ker imamo za rešiti več važnih točk glede korporacije naše domače organizacije. Naše društvo je staro komaj štiri mesece, a ima že 60 članov, kar je veliko za ta kratek čas. "Vsi za enega, eden za vse!" to naj bode naša deviza. Pozabiti ne smem, da je rojaka Ivana Tomlje obdarila štorklja z zalo hčerko. Častitamo! Pozdrav! — Ivan Menart.

Iz Minnesote. — Zadnjič sem poročal o zaželjeni pomladi, ki se je te dni pojavila tudi v naši, z mrazom opevani Minnesoti; dalje sem omenil, kako se ogrevajo naše mladenke in mladeniči za zakonski stan, in da so se pričeli po nekaterih minnesotskih naselbinah rojaki živo zanimati za gradbo Slovenskih. oz. Društvenih domov. Vsa čast tudi onim podjetnim rojakom, ki si pomagajo sami vedno višje s tem, da se naseljujejo na razne kmetije blizu večjih naselbin, ali si pa gradijo svoja domovja v bližini rudnikov. Pred kratkem je kupila šolska oblast na Chisholmu polovico bloka za gradbo nove šole; to zemljišče, ki je v središču Chisholma, so lastovali skoro sami Slovenci. Malokje se daje toliko pozornosti šolam, kakor ravno v Zedinjenih državah. To nam pričajo velika in krasna učilniška poslopja po raznih mestih, trgih ali naselbinah. Da se omogoči otrokom redno obiskovanje šolskega pouka, se ponekod vozi šolsko deco k pouku in zopet domov na občinske stroške, če so otroci preveč oddaljeni od mesta ali trga. Je pač velika razlika med ameriškimi šolami in starokrajskim šolskim sistemom. Tamkaj morajo hoditi ubogi otroci po 2 do 3 ure hoda daleč v šolo, in to po leti v hudej vročini, po zimi pa v velikem mrazu. Za gradbo šol se dežela in oblast ne briga dosti, pač pa lahko najdete zunaj skoro za vsakim vaškim kozolcem slično zgrajeno kapelico... V bližini enega izmed največjih trgov v Ameriki, Chisholma, se nahaja malo, šele pred kratkim inkorporirano mestece Kitzville, kjer je naseljena skoraj večina Slovencev. Tu se naši rojaki zavedajo tudi na političnem polju, kajti takoj pri prvi volitvi v občinski zastop je bil izvoljen Slovenec županom, in sicer Mr. Medoš. Poleg tega sedijo v mestnem odboru še trije drugi rojaki. Nekaj časa je opravljal v tem kraju službo policijskega načelnika tudi rojak Slovenec, a je isto sedaj opustil. Neomenjenega rojaka je zadela te dni velika nesreča, ker mu je umrla na porodu soproga, zapustivša 6 nedoraslih otrok. Mestece Kitzville, dasiravno še malo, ima lepo bodočnost, ker je v njegovi bližini več izdatnih rudnikov. Iz Eveletha, Minn., je odpotoval te dni v staro domovino občeznani rojak Alojzij Gnidica in njegova soproga. Rojak Gnidica, ki ima tukaj hotel, se bo ustavil v svojem rojstnem kraju v Ribnici na Dolenjskem, potem pa obišče še rojstni dom svoje soproge na Spodnjem Štajerskem; odpotovala sta v stari kraj samo za nekaj mesecev. Semkaj iz Slovenske prihaja vedno več novih rojakov ter rojakinj; tako jih je prišlo n. pr. pred nedavnim časom kar 50 iz same ribniške okolice semkaj v Minnesoto. Nad vse značilno je pripovedovanje teh potnikov, kaka branijo v starem kraju ljudem v Ameriko in to celo po cerkvah. Tako je imel letos dne 6. aprila kaplan Rakovič v farni cerkvi v Ribnici zelo pikantno in grozečo pridigo proti Amerikancem. Mesto razlaganja sv. vere in evangelija se je izrazil na prižnici nekako sledeče: Bog, usliši me, da bi se potopila ladja, ki odpluje dne 12. aprila proti Ameriki, ko se bo ta dan ukrcalo 50 naših ljudi. Vsled tega je prizadeta tudi naša Marijna družba, ker bo odpotovalo tjakaj 10 članic. In zopet dalje: Bog me usliši, da bi raztrgal veter ali kdorkoli drugi vsa, iz Amerike poslana pisma, da bi se zabranilo na ta način uhod na ono nesrečno in PROKLETO zemljo! Dekletom Marijine družbe je baje grozil pred oltarjem, da gredo tja, kjer ne poznajo več Boga ne molitve itd. Ali niso to čudni nazori katoliškega kaplana? Nedavno smo brali po časnikih, da je pred kratkem vskliknil še na smrt bolni sv. oče, ko so mu naznanili prihod ameriških romarjev, sledeče: "Sam bom sprejel moje ljube otroke, ki so se napotili tako daleč iz Amerike v Rim." Tedaj je podelil nad 300 Amerikancem in celi katoliški Ameriki svoj blagoslov. Papežev blagoslov je bil namenjen torej tudi oni zemlji in ljudem, katere je ribniški kaplan letos dne 6. aprila med pridigo preklinjal. Starokrajski čmerni gospodje, ako jim je Amerika prokleta, naj pa ne "fehtajo" vedno med nami za mašno opravo, zvonce, kapelice, oltarje itd. Ali ni tudi denar proklet, ki prihaja iz Amerike?... Kaj še...?! Ameriški dolar je vsakemu izmed teh gospodov vedno blagoslovljen in dobrodošel, a drugo je pa vse od vraga... Mesto, da bi dajali ljudem korajžo, lepe nauke in navodila, ko se odpravljajo na pot, pa jih proklinjajo! Dobro si to zapomnimo pri zopetnih kolektah za zvonove, lepe svilene mašne plašče, farovže itd. Vsak izseljenec je vreden usmiljenja, ker je prisiljen iskati si kruha v tujini. To je znamenje, kako očetovsko skrbi zunanja vlada za svoje verne in zveste podanike, in vendar smo ji še vedno pri srcu. Te dni je dobil neki slovenski duhovnik v Minnesoti od c. kr. avstro-ogrskega konzulata v St. Paulu, Minn., pismo, da mu mora naznaniti vsa imena in naslove onih Slovencev, ki niso ameriški državljani. Dobro vemo, kam veter piha. Morda jih hoče odpoklicati kruta avstrijska soldateska pod orožje zoper naše jugoslovanske brate?... S pozdravom M. Pogorele.

Bear Creek, Mont. — Sporočiti imam žalostno vest, da je nemila smrt pobrala iz naše srede rojaka Andreja Andolšeka v najlepši starosti 32 let. Pokojnik (po domače Mišnikov) je bil doma iz Novega mesta, zapušča tukaj žalujočo soprogo, tri nedorasle otroke od starosti od 14 mesecev do štirih let, nekje v Združenih državah dva brata in dve sestri, eno sestro pa v starem kraju. Bil je član podpornega društva sv. Antona Paduanskega št. 71 K. S. K. J. Pogreb je bil dne 25. aprila iz hiše žalosti na pokopališče. Omeniti moram, da je bil to prvi slovenski pogreb v naši naselbini. Družba, pri kateri je delal, je plačala vse pogrebne stroške. Sprevoda so se udeležili vsi, katerih ni zadrževalo delo, razentega pa tudi društva: sv. Štefana št. 58 z zastavo, "Slov. sinovi" št. 112 S. N. P. J. in hrvatsko društvo št. 366 H. N. Z. Ko smo položili krsto v zemljo, je Ivan Kastelic izrekel pokojniku zadnji pozdrav. Res, ganljiv pogled je bil, vsako oko je bilo rosno. Ubogi otročiči! — Delavske razmere so dobre, dela se s polno paro, samo nekaj delavcev je dobilo za negotov čas počitnice. Družba je sklenila napraviti novo železnico. Če se bode ta ideja uresničila, nam bode v vseh ozirih veliko pomagano. Na društvenem polju tudi dobro napredujemo; imamo štiri podporna društva, razen tega smo pa tudi ustanovili društvo za Slovensko Zavetišče. Za to stvar bi se morali rojaki malo bolj zanimati, ker kam naj se obrnejo v slučaju nesreče in če so brez sredstev. Zbudite se, slovenski trpini, iz spanja in pokažite kapitalistom, da ste tudi vi ljudje kakor so oni, da ste tudi vi upravičeni živeti! Kedor se še ni zapisal v zadružno ali kooperativno zvezo, ima še vedno lepo priliko, da si vzame eno delnico ali dve, kakor je pač v njegovi moči. Pozdrav! Ivan Kastelic.

DARÓVI.

Za nesrečnega Ivana Kračmana:

New Castle, Pa.: po $2: Ivan Bergles, A. Kersničar, A. Martin; po $1: J. Panjan, M. Kralj; po 50c: J. Miholič, J. Germek, F. Malovrh, A. Šeblaj; 25c: F. Germek. Pošiljatelj Ivan Bergles.

Denar sprejeli in odposlali na pristojno mesto.

Rojaki, spominjajte se tega reveža, ki je že 23 mesecev brez pomoči!

Ured. "Glasa Naroda".

Odrin (Drinopolje).

—o—

Zemljepisno-zgodovinska črtica.

—o—

Dne 26. marca t. l. je nesel brzojav veselo vest v Bolgarijo: Odrin je padel. Vzradostila so se srca Bolgarov, pa tudi vseh drugih, ki simpatizirajo s tem hrabrim narodom. Osvojitev Odrina spada brez dvoma med najsijajnejše čine bolgarske zgodovine. Z zadovoljstvom gledajo danes naši bratje Bolgari na velikanske žrtve, ki jih je stalo zavzetje Odrina, te silne trdnjave. V potokih je tekla kri, zaklela se je priroda in na bojnike pošiljala povodnji, snegove in ledove. Vstrajali so in uspeh ni izostal in izostati ni mogel. Za zmago pri Svilenu (po turški Mustafa Paša), pri Lozengradu (turški Kirk-Killiseh) in Lile Burgasu je torej sledila zmaga pri Odrinu.

Vredno je, da pri tej priliki nekaj povemo o Odrinu — o njegovi legi, o njegovem razvoju, o njegovi zgodovini in drugih zanimivostih.

1. Opis mesta in okolice.

Odrin (Adrianopel, turški Edirne), nekdanje glavno mesto evropske Turčije, sedaj le glavni kraj vilajeta Adrianopel, leži na desnem bregu reke Marice, kjer se vanjo stekata Arda in Tundža v prijazni, rodovitni dolini. O starem veličastvu mesta ni sledi.

Ozke, krive, slabo tlakane ulice kažejo, da mesto propada, čeprav so v novejšem času razširili glavno ulico. Odrin kaže skozinskoz turško-tatarsko lice in ni pravzaprav nič drugega, nego taborišče, sezidano iz zračnih barak, obdano z vrtovi, neskončno dolga vas.

Mesto šteje 85,000 prebivalcev. Med temi je: 30,000 mohamedancev, to je Turkov, 23,000 grško-orijentalskih kristjanov (Grkov in Bolgarov), 11,000 španskih Židov, 6000 gregorijanskih Armencev, 500 katolikov in protestantov in 300—400 poganskih Ciganov.

V Odrinu imajo svoj sedež: vali, grški nadškof, bolgarsko-pravoslavni škof, bolgarsko-zedinjeni škof, armenski škof, rabin in turški veliki molah.

Odrin je trdnjava prve vrste. Obdaja ga mnogo trnjavic v okrožju. Tu je imel doslej generalni štab drugega turškega vojnega zbora svoj stan.

V Odrinu je bilo preje glavno skladišče traške trgovine, ki pa je zelo nazadovala. Plovba po spodnji Marici je zelo težavna; navadno plovejo po njej v zimskem času na plaveh. Železnica veže Odrin s Plovdivom in Carigradom. Železniška postaja se nahaja jugozahodno od mesta na desnem bregu Marice in je oddaljena štiri kilometre in pol, torej dobro uro.

Razen žita izvažajo iz mesta: vino, svilo, kokone in sirove kože. Vino, ki je pridelujejo v okolici Odrina, velja za najboljše na Turškem. Vinogradništvo se je okrog Odrina v zadnjem času precej povzdignilo. Mesto ima veliko mlinov za žito, mnogo parnih mlinov, precej strojarn, kjer izdelujejo safian-usnje, dokaj destilacij za dišeče tekočine. Iz svile, volne in bombaževine narejajo mnogo blaga in izdelujejo preproge. Sloveče so odrinske sladčice, prirejene iz sladkorja in iz kubin. Vendar obrt očividno propada.

2. Zgodovina mesta.

V davnih časih se je Odrin nazival Uskudama; bil je tedaj gl. mesto traških Besijcev; nekateri bizantinski pisatelji ga tudi imenujejo Orestija.

Ime Adrianopel je dobil od rimskega cesarja Hadriana, ki je mesto razširil in olepšal.

Blizu Odrina so Gotje premagali cesarja Valenta dne 9. avgusta l. 378. Nedaleč od Odrina so se spopadli v mesarskem klanju dne 15. aprila l. 1205 frankovski vitezi, katere je vodil latinski cesar Balduin iz Carigrada, z vojsko bolgarskega kneza Kalojana; cesar Balduin je bil ujet in nekaj mesecev pozneje usmrčen.

Turški sultan Murat I. je osvojil Odrin l. 1361 in l. 1365 semkaj prestavil svojo prestolico. V Odrinu so stolovali turški sultani do l. 1453, ko so vdrli v Carigrad in to mesto izbrali za središče svojega cesarstva. Do nedavnega časa so še Turki imenovali Odrin svoje drugo glavno mesto, vendar so ga sultani obiskovali le redko.

V rusko-turški vojni je Odrin osvojil ruski poveljnik feldmaršal Diebič-Zabalkanskij dne 20. avgusta l. 1829. Dne 14. septembra istega leta so potem sklenili Turki in Rusi v Odrinu mir. Glavne določbe odrinskega miru so bile: Rusi prepuste Turkom vse one kraje, ki so jih osvojili v Bolgarski in v Rumeliji; reka Prut in od njenega izliva desni breg Donave tvorite mejo med Turško in Rusko v Evropi; vse obrežje Črnega morja, od izliva Kubana do pristanišča Sv. Nikolaja, kavkaške dežele in večina pašalika Achalzych, mesto Achalzych in trdnjava Ahalkalaki imajo pripasti Ruski; Rusi smejo svobodno trgovati po vsem turškem cesarstvu, svobodno voziti po Donavi in po Črnem morju in tudi skozi Dardanele, kar je bilo dovoljeno tudi drugim državam, ki so živele s Turško v prijateljskem razmerju; Moldava, Valahija in Srbska ostanejo pod turško nadoblastjo, a dobijo od Rusije zajamčeno ustavo, ki naj jih varuje pred turškim samovoljstvom; Turška priznava, kar so glede Grške sklenile velesile dne 6. julija l. 1827 in 22. marca leta 1829; za izgube, ki jih je Rusija prestala od l. 1806, dobi eden in pol milijona zlatov; vojna odškodnina se je znižala od 10 na 7 milijonov zlatov.

Ko so bili v zadnji rusko-turški vojni (1877—1878) premagani Turki, so se umaknili iz Odrina, katerega so Rusi zasedli dne 24. januarja l. 1878; dne 31. januarja istega leta so sklenili v Odrinu vojno premirje.

Dne 2. septembra l. 1905 je silovit požar uničil del notranjega mesta, imenovan Kale.

3. Mestne zanimivosti.

Bazar Ali Paša je šeststo korakov dolgo poslopje z galerijami in svodovi iz bele in rdeče opeke. Nedaleč odtod so na razvalinah stare mestne trdnjave, imenovane Kastros, iz opeke sezidali stolp za uro in požarno stražo; s stolpa se nudi razgled po mestu.

Najvažnejša stavba v mestu je mošeja sultana Selima II. Ta prekrasna mošeja stoji na vzvišenem prostoru in mogočno obvladuje vse mesto. Turki jo smatrajo za najlepšo v vsem turškem cesarstvu. In v resnici napravlja mošeja velikansk utisek tudi na tistega, ki je že videl slavno Hagijo Sofijo v Carigradu. Mošejo je zgradil sredi 16. stoletja Sinon, arhitekt sultana Sulejmana; stavba velja za njegovo najboljše delo. Pred mošejo stoje velikanski stebri, izklesani iz marmorja in sienskega granita; vsak steber je narejen iz enega kosa. Ob mošeji se nahajajo štirje vitki, po 60 m visoki minareti (stolpi); vsak minaret ima po tri galerije, do katerih vsake vodijo znotraj posebne polževe stopnjice, ki imajo 300 stopnjic; zanimivo je, da so vsake teh stopnjic narejene zase in se ne dotikajo, kar velja za posebno arhitektonsko umetnost. Z minaretov se nudi prelep razgled na mesto in okolico, torej na nekdanje torišče, s katerega se je svoj čas razvila svetovna moč azijatskih osvojevalcev. (V dobi velikih sultanov je bil Odrin glavno taborišče Osmanidov.) Kdor hodi na te minarete, mora biti oprezen; ne sme se nasloniti na ograjo, ki je le za silo narejena. Notranjost mošeje pokriva veličastna kupola, ki sloni na štirih kolosalnih stebrih iz porfirja; kupola meri v premeru 31.20 metrov (kupola Hagije Sofije v Carigradu ima 31.40, ona Panteona v Parizu 42.36 metrov v premeru); človeku se zdi, kakor bi visela v zraku.

Šerifli džamija ima štiri minarete, ki so zgrajeni v neobičajni obliki.

Mošeja Murada IV. ima štiri minarete in devet kupol.

Visoko leži mošeja Bajezida Ilderima z lepo kupolo in dvema velikima minaretoma.

Zanimiva je Eski džamija iz časa Mohameda I. in Muradieh džamija, zgrajena od Murata I.

Severovzhodno od mesta je stal stari Seraj, stara prestolica sultanov, zgrajen od Murata I. v 14. stoletju; v njem je prebival tudi Karel XII. po nesrečni bitki pri Poltavi; Seraj so Turki razstrelili dne 17. januarja 1878, preden so prišli Rusi v mesto.

Čez Tundžo vodi petero mestov. Važen je med njimi Mihaelov most, ik so ga postavili grški cesarji.

Na enem izmed otokov, ki jih tvori Tundža, se je svoj čas nahajalo lepo šetališče, ki pa je sedaj zapuščeno; lepe, stare platane, ki so stale ondi, so večinoma posekali.

M. P. v "Edinosti".

Slovensko katoliško

podp. društvo svete Barbare

za Zedinjene države Severne Amerike.

Sedež: FOREST CITY, Pa.

Inkorporirano dne 31. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

ODBORNIKI:
Predsednik: MARTIN GERČMAN, Box 683, Forest City, Pa.
Podpredsednik: JOSEF PETERNEL, Box 95 Willock, Pa.
I. tajnik: IVAN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.

NADZORNIKI:
Predsednik nadzornega odbora: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
I. nadzornik: IGNAC PODVASNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburg, Pa.
II. nadzornik: FRANK SUNK, 50 Mill St., Luzerne, Pa.
III. nadzornik: ALOJZ TAVČAR, 299 Cor. N. -- 3rd St., Rock Springs, Wyo.

POROTNI IN PRIZIVNI ODBOR:
Predsednik porot. odbora: PAUL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.
I. porotnik: MARTIN OBERŽAN, Box 51, Mineral, Kans.
II. porotnik: ANDREJ SLAK,, 7713 Issler St., Cleveland, Ohio.

VRHOVNI ZDRAVNIK:
Dr. J. M. SELIŠKAR, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku IVAN TELBAN, P. O. Box 707 v Forest City, Pa.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA".

POZDRAV.

Predno se podam na morje, še enkrat pozdravljam svojo soprogo Frančiško, Josipa in Rozo Sivec, Josipa in Rozalijo Joki, člane društva "Slavček" S. N. P. J. in društva "Prešeren" S. D. P. Z. v Cliff Mine, Pa., dalje Antona in Frančiško Bernik v Imperial, Pa., ter vsem skupaj kličem: Živeli! Na veselo svidenje!

New York, 3. vel. travna.
Valentin Koritnik.

Predno se podam na "veliko lužo", pozdravljam vse svoje prijatelje in znance okrog Blue Island Ave., Lincoln St. in 22nd Place. Bodite mi zdravi!

New York, 3. vel. travna.
Humbert Maley.

Predno se podam na široko morje, še enkrat pozdravljam J. Bakšeta in Videta v West Winfield, Pa. Na svidenje!

New York, 3. vel. travna.
Filip Gulič.

Kje je JANEZ LOBE? Doma je iz Mokronoga. Pred leti sem z njim bival v državi Kansas. Za njega bi rad zvedel: Ignacij Gorjup, Box 5, Canonsburg, Washington Co., Pa.
(2-6—5)

NAZNANILO.

Gospodom tajnikom raznih podpornih društev naznanjamo, da smo vsled potrebe ravnokar izdelali jako primerno knjigo za posamezna društva oz. postaje, kojo lahko rabijo tajniki ali blagajniki. Knjiga je sestavljena tako, da so na vsaki strani vse potrebne rubrike za člana in članico in se lahko uporablja za dobo treh let. Rubrike so praktično sestavljene, da se naredi koncem leta lahko skupen in križen račun o vseh plačanih zneskih, in sicer za člana in njegovo soprogo. Naroča se lahko poljubno število listov po 25, 50 ali več skupaj. Besedilo tiskamo v posamezne rubrike, kakoršno bolj olajša delo tajniku. Naročene liste vežemo v lepe platnice. Cena knjigi je nizka in vsakdo jo lahko vodi. Na željo pošljemo vsakemu tajniku en list na ogled.

Pišite na:

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
82 Cortlandt St., New York City.

Sedaj je čas, da naročijo rojaki vožnje listke za svoje sorodnike, znance in prijatelje. Pojasnila glede cen, kretanja parnikov in sploh vse kar potrebuje potnik, daje znana in zanesljiva tvrdka: **Fr. Sakser, 82 Cortlandt St., New York.**

Na vsako vprašanje se točno odgovori.

Izšla je

času primerna, lična knjiga: **"VOJSKA NA BALKANU".** Priredila c. kr. prof. Anton Sušnik in Vinko Šarabon v Ljubljani.

Vsled vsestranske želje naročili smo več iztisov te knjige in je sedaj cenj. rojakom na razpolago.

Knjiga "Vojska na Balkanu" sestoji iz 13 posameznih sešitkov, obsegajočih skupaj na večjem formatu 192 strani. Delo je opremljeno z 255 slikami, tikajo če se opisa balkanskih držav in najvažnejših spopadov med sovražniki. Sešitkom je prideljen tudi večji slovenski zemljevid balkanskih držav.

Posamezne zvezke je dobiti po 15c, vseh 13 sešitkov skupaj pa stane s poštnino vred $1.85. Naroča se pri:

Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt St., New York City.

Iščem JOSIPA ZIKA, kateri se je pred enim letom nahajal tu v Leadville, Colo. Prosim cenj. rojake, če kdo ve za njegov naslov, da mi ga naznani, ali naj se mi pa sam javi. — Fr. Poljanec, 429 Chestnut St., Leadville, Colo. (3-7—5)

Zastonj!

Ker nam je par stotin **pratik** za letošnje leto preostalo, dajemo iste vsakemu rojaku drage volje **brezplačno.**

Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt St., New York City.

SKRBITE ZA BODOČNOST.

Kdor hoče, da bode imel živeti od česa na stare dni, mora že zdaj skrbeti za svojo bodočnost. Ni je lepše prilike, kot vam jo nudiva midva. Kupi in odplačuj polagoma zemljo, pa boš kdaj na svojem. Prodajava svojo zemljo od 15 dolarjev naprej za aker. Sto dolarjev plačaš takoj, ostalo mesečno po deset dolarjev. Če si bolan ali nimaš dela, počakava. Če kupiš 40 akrov, plačava vožnjo. Prodava samo tistim, kateri pridejo sami pogledat. Jamčiva, da pridelate na vsak aker najmanj toliko čistega vsako leto, kolikor plačate za ves aker. Izčistite lahko nekaj akrov na teden. Do železnic in mest od ene do štirih milj. Kmetije vse na okoli. Zdrav zrak, nobenega močvirja, polno studencev. Nimava nobenih agentov in zato ne zamenjujte naju z drugimi, ki prodajajo danes tukaj, jutri tam, danes za to, jutri za drugo kompanijo. Ne silite v kraje, kjer gre samo živinoreja, ker za živino ne potrebujete 40 akrov, kot pri nas, ampak trikrat toliko. Najboljša prilika za tiste, ki se nameravajo to pomlad naseliti. Če ne misliš letos iti gori, kupi letos, kupi takoj, pa boš že nekaj odplačal do drugega leta. Vedi, da delo ni stalno, da pridejo krize — pa če imaš svoj koščeк zemlje, se lahko umakneš in v vsaki krizi napraviš življenje. Piši ali pridi še danes na naslov: Krže Mladič Land Co., 2616 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill. Telefon: Lawndale 7449. Začni danes, če hočeš kaj imeti jutri. Če pa odlašaš vedno na jutri, ne boš imel nikdar nič.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik IVAN GERM, 507 Cherry Way or Box 57, Braddock, Pa.
Podpredsednik: IVAN PRIMOŽIČ, Eveleth, Minn. Box 641.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn., Box 424.
Pomožni tajnik: MIHAEL MRAVINEC, Omaha, Neb., 1234 So. 15th St.
Blagajnik: IVAN GOUZE, Ely, Minn., Box 105.
Zaupnik: ALOJS VIRANT, Lorain, Ohio, 1700 E. 28th St.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, Joliet, Ill., 930 No. Chicago St.

NADZORNIKI:

ALOIS KOSTELIC, Salida, Colo., Box 533.
MIHAEL KLOBUCHAR, Calumet, Mich., 115 — 7th St.
PETER SPEHAR, Kansas City, Kans., 422 No. 4th St.

POROTNIKI:

IVAN KERŽIŠNIK, Burdine, Pa., Box 122.
FRANK GOUZE, Chisholm, Minn., Box 715.
MARTIN KOCHEVAR, Pueblo, Colo. 1219 Eller Ave.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na glavnega tajnika, vse denarne pošiljatve pa na glavnega blagajnika Jednote.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Slovenski rimski romarji so se dne 18. aprila zvečer vrnili v domovino. Na južnem kolodvoru v Ljubljani se je zbrala velika množica njihovih prijateljev in znancev, da pozdravi drage rojake, ki so tako častno zastopali naš narod v večnem mestu. Romarji so se jako pohvalno izražali o potovanju.

Ivan Cankar v kazenski preiskavi. Proti Ivanu Cankarju se je pri deželnem sodišču v Ljubljani začela kazenska preiskava zaradi njegovega predavanja, ki ga je imel zadnje dni v "Mestnem domu". Ovadila ga je drž. policija; obdolžen je pregreška po točki 305 kaz. zakona.

K vojaškemu naboru v "Mestnem domu" v Ljubljani dne 18. aprila je bilo poklicanih 197 mladeničev, potrjenih je bilo 62, izostalo jih je 20, 5 je bilo pa dolročenih za preizkušni nabor v garnizijski bolnišnici. Nabor se je vršil v redu.

Češki Orli v Ljubljani. Kakor se poroča, pride na katoliški shod v Ljubljano poseben vlak čeških Orlov iz Morave.

Odlikovanje. Pravni praktikant pri dež. sodišču v Ljubljani Vladimir Borštnik, bivši večletni uradnik ruskega konzulata v Trstu, je postal kavalir imperatorskega in carskega reda sv. Stanislava III. vrste.

Umrli so v Ljubljani: Alojzija Junz, vdova sluge finančnega ravnateljstva, 79 let. — Anton Albrecht, čevljar, 59 let. — Ivana Bregar, dninarica, 50 let. — Marija Markelj, natakarica, 21 let. — Marija Kocmur, dninarica, 36 let. — Jera Vidmar, ribičeva vdova, 66 let. — Mihael Jerala, uradni sluga dež. bolnice v pokoju, 86 let, oče dež. oficijala Jankota Jerala. — Josip Urbančič, hiši posestnik v Trnovem in dolgoletni mojster v predilnici. Lina Mantuani, 54 let, sestra ravnatelja drž. muzeja.

Smrt na trgu. 62 let stara delavčeva žena Frančiška Medvešček, stanujoča na Cesti na Loko v Ljubljani, je šla 18. aprila zjutraj na trg. Na trgu je oslabela in se zgrudila na tla. Prepeljali so jo v dež. bolnico, kjer je takoj umrla.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice je izdala te dni svoje 32. letno poročilo, ali računski zaključek za upravno leto 1912. Iz poročila razvidimo, da je imela posojilnica lansko leto 87 milijonov 294,173 kron 18 vin. denarnega prometa; njeno upravno premoženje je znašalo koncem leta K 19,341,660.84, hranilne ulogè K 18,000,558.70, posojila K 15 564,692.58, rezerve pa K 735,969.95. Posojilnica je štela koncem leta 1912 3460 deležnikov, skupni dobiček je pa znašal K 80,657.47. Od čistega dobička se je izplačalo za razne dobrodelne namene K 5000.00, od tega je prejela družba sv. Cirila in Metoda K 1000.00, dramatično društvo v Ljubljani K 500.00, društvo "Domovina" v Ljubljani K 500.00, "Glasbena Matica" v Ljubljani K 150.00 i. dr.

Za župana občine Križe pri Tržiču je izvoljen posestnik in gostilničar Janez Fajfar iz Sebenj.

Nesreča v vevški tovarni. Dne 19. aprila dopoldne se je dogodila v vevški tovarni strašna nesreča. Delavec Anton Marolt, po domače Trškan, je dajal jermen na transmisijo. Slučajno je dal jermen na transmisijo napačno, nakar ga je jermen zagrabil za noge in ga s toliko silo zavrtel okolu, da je Maroltu glavo odtegalo, vijak se mu je zaril v telo in ga tudi po prsih raztrgal in razmesaril. Marolt je bil takoj mrtev.

Nesrečen padec. Janez Nachtigal, 72 let stari tesarski pomočnik, je dne 15. aprila v Černučah popravljal neko streho, stoječ na prislonjeni lestvi. Mimo je privozila Ivanka Kodrman iz Černuč in akoravno ji je Nachtigal prepovedal tu mimo voziti, se ta ni zmenila za to, v tem je pa z vozom zadela tako nesrečno v lestvo, da je padla in z njo vred Janez Nachtigal, kateri si je pri padcu zlomil desno nogo in roko.

Na nož. V nedeljo 13. aprila ponoči so iz neke gostilne v Kamniku vrgli hlapca Andreja Stareta, ker je razgrajal. V jezi je nato Stare na cesti z nožem napadel slikarskega pomočnika Frana Podreznika in ga težko ranil. Podreznik je znan zabavljač. — Te dni so pa fantje na Spod. Golem med prepirom v gostilni z noži grdo zdelali hlapca Antona Kralja. Dobil je devet ran z nožem in močan udarec na glavo.

Štiridesetletnica. Pri društvu komisijonarjev obhajata letos 2 člana 40letnico svojega delovanja. Prvi je Anton Novljan, mož, ki se je hrabro vojskoval pri Kustoci in je v svojem življenju pretrpel mnogo hudega. Nastopil je službo komisijonarja dne 19. sušca 1873. Drugi jubilar je Fran Knez, posebno znan kot "prestar", ki je nastopil dne 21. apr. 1873 službo.

Mandat občinskih odbornikov izgubita moščanski podžupan Iv. Orehek in obč. odbornik Ivan Wöstner, ker sta pravomočno obsojena radi volilne sleparije.

V prisilno delavnico v Lonkovice so odpeljali 19. aprila Amalijo Gačnikovo, rojeno 17. junija 1893 na Okrogu ter pristojno v Št. Rupert na Dolenjskem. Navedenka se je klatila po Trstu, in ker je bila nepoboljšljiva ter si ni hotela služiti kruha poštenim potom, jo je pozneje ljubljansko okrajno sodišče obsodilo na šest tednov zapora in v prisilno delavnico, kamor jo je 19. aprila odvedel odgonski sprevodnik.

ŠTAJERSKO.

Iz Brežic. Ob hrvaško-štajerski meji se klati neka družba hrvaških tatov, ki je izvršila že več drznih vlomov. Tako je vlomila pri nekem trgovcu v Dobovi in ukradla raznega blaga za 4200 kron. Blago so tatje odpeljali z vozom.

Iz Maribora poročajo, da so našli v greznici hiše št. 26 Meine ulice proti Pobrežu truplo novorojenega otroka. Ležal je v greznici najbrže že nekaj mesecev.

Iz Ptuja poročajo: Poročalo se je že, da so našli otroci na Kazimirjevem travniku mrtvega novorojenčka. Sedaj so se dognale glede tega detomora sledeče podrobnosti: Dete je moralo biti staro tri do pet dni; da bi ne kričalo, mu je mati natlačila v usta razno nesnago, košček lesa se je našel globoko v grlu. Po tem ga je nečloveška mati bila z glavo po zemlji, ker je bila črepinja ubita; ker še otrok mogoče ni bil mrtev, mu je zavila mati prav trdno vrat z močnim trakom.

Iz Maribora. S strehe je padel 38letni mizarski pomočnik Fran Pregl in si prebil lobanjo; dne 13. aprila je na posledicah umrl. Šel je brez zadostnega varstva na precej strmo streho hiše Tegetthofova cesta 33 pogledat, kaj da tiči v strešnem žlebu, da ne toči. Zapustil je ženo s štirimi nepreskrbljenimi otroci.

Iz Mozirja poročajo, da je nagloma umrl 72 let stari gostilničar, posestnik in lesni trgovec J. Kemar v Krašah. Bil je zaveden naprednjak.

Iz Slovenske Bistrice. Gostilničarska zadruga je prešla vsled malobrižnosti Slovencev zopet v nemškutarske roke. V odboru je ostal od Slovencev edini Peter Novak.

Iz Ptuja. Ptujski renegatje so silno iz sebe. To pa radi peticije, ki jo je vložilo na merodajnem mestu par sto ptujskih volilcev. Gre namreč za tajno volilno pravico, ki bi naj strla brezvestno ptujsko kliko, ki še desetkrat huje zatira vse, sebi v prilog, kot ona v Mariboru ali Celju. Radi tega je zlasti pokonci nemški štajerski "Volksrat" in advokat dr. Plachki. Posebno zadnji priznava čisto odkrito, da je sedanji volilni sistem v korist ptujskim renegatom in drugemu nikomur. O. doktor se boji, da bi bilo potem združenim Slovencem v takih slučajih, lahko mogoče, delati renegatski kliki preglavice. Tudi socialna demokracija bi prišla do velike veljave. Dr. Plachki pravi, da one peticije, vročene poslancu Brenčiču, so podpirali Nemci le radi tega, ker niso vedeli, da je akcija povzročena od slovenske strani. Pravi tudi, da vlada med Nemci radi tega velika nejevolja.

Karčevina pri Mariboru. Nov način poneměevanja so si izmislili naši renegatje. Zato, da ni "nemška" šola nikdar prazna, so vanjo že od početka pošiljali otroke slovenskih, od njih delodajalcev odvisnih viničarjev. Ti, po večini do danes prepuščeni samim sebi, so se seveda uklonili brez obotavljanja. Koder si je pa vendar kateri hotel premisliti, je moral pobrati šila in kopita in oditi po svetu. Sedaj so si pa modre buče zmislile še eno: začele so prigovarjati mestne nemške rodbine, da so poišljale — in še pošiljajo — svoje šoloobvezne otroke iz mesta v karčevinsko šolo! Imamo sicer v Mariboru tudi okr. šolski svet, a ta hodi čudna pota. V pravilih od tega sestavljenih se bere, da morajo obiskovati otroci one šole — v mestu — v katere spadajo po mestnih okrajih. Le če je ta ali ona šola prenapolnjena, je dovoljeno, obiskati drugo — mestno — šolo! Seveda, ta pravila ne pridejo v poštev, koder so v dobro — germanizaciji. Drug slučaj pa nam je nekoliko mučen, a objaviti ga vseeno moramo: Neka obitelj pošilja svojega sina iz mesta tudi v to šolo. Obitelj je čisto nemška, a čudno je vendar, da ima ta fant v nemščini — torej materinščini — dobro, v slovenščini pa — prav dobro.

PRIMORSKO.

Smrtna kosa. V Borštu v Istri je umrla 8. aprila Marija Jančarjeva, vdova bivšega učitelja-voditelja katinarske šole. S smrtjo pokojnice bo Boršt občutil bridko izgubo, kajti bila je prava mati ubogim, skrbna voditeljica in učiteljica nežne mladine, katero je vedno zbirala okrog sebe, deleč jej lepe nauke. Radi njene prave, odkritosrčne pobožnosti, usmiljenega in plemenitega srca je uživala obče spoštovanje blizu in daleč. — Na Opčinah je dne 10. aprila preminul po dolgi in mučni bolezni v visoki starosti Fran Zink, glavar obče spoštovane družine. Pokojnik je bil oče Andreja Zinka, župnika na Opčinah, in sodnika Petra Zinka.

Po vsej sili je hotel Emil Tabaj iz Št. Andreža, da ga mora ljubiti Volčičeva Anička iz iste vasi. Ali Volčičeva ga ni hotela in mati njena tudi ni bila naklonjena Tabaju. Ker ta le ni nič opravil, jima je nekoč zažugal s smrtjo. Nato sta ga ovadili sodišču in goreči šentandrežki fant je prišel pred goriške sodnike, ki so mu prisodili 14 dni ječe, da se pomiri in da v bodoče ne bo več z grožnjami iskal neveste.

Stekel pes v Gorici. Pes krčmarja Figlja na Travniku je ugriznil 12letno hčerko in nekega 14letnega dečka. Steklega psa so ubili, otroka pa so poslali v Pasteurjev zavod na Dunaj.

V goriške zapore so pripeljali Alojzija Križniča, 34 let starega, doma iz Kanala, ki je bil pred časom pobegnil v Srbijo. Tam so ga aretirali in 11. aprila so ga pripeljali iz Hrvatske v Gorico. Obdolžen je goljufije približno 30 000 K.

Nagajali so skladišniku G. Bigotu v Krminu razni mladiči. On se jih je branil in pri tem ranil nekega Petra Špehonja po obrazu. Stvar je prišla pred sodnijo in v Krminu je bil Bigot obsojen na 5 dni zapora. Pri vzklicni razpravi v Gorici je bil oproščen obtožbe.

Častnik presekal vojaku s sabljo glavo. Iz Trsta poročajo, da je na vojaškem vežbališču pri Rocolu pri vajah bosanskega polka udaril častnik nekega vojaka s sabljo po glavi, in sicer tako silno, da mu je skoro presekal lobanjo. Bilo je to pri dirkališču ob cesti. Navzoči trdijo, da je prišlo vojaku, ki je peljal ranjenca k potoku, da mu izpere rano, slabo. Potok na istem mestu je bil popolnoma okrvavljen.

Novo kopališče bodo zgradili pri Miljah, da se vsaj nekoliko odpomore pomanjkanju kopališč.

22 let ima, pa je nepoboljšljiva neka Ana Batič iz Gorice. Klati se okoli in često se napije. Pred sodnijo v Gorici je dobila mesec dni zapora; potem pa jo hočejo poslati v poboljševalnico.

Rozina v preiskovalnem zaporu v Gorici. Dne 12. aprila zjutraj se je predstavil na sodniji Karol Rozina, bivši uradnik pri goriškem okrajnem šolskem svetu; oglasil se je kar spodaj pri slugi, rekoč, da želi v zapor. Želji njegovi je bilo seveda takoj ustreženo. Sedaj sta v preiskovalnem zaporu Rozina in profesor Finžger in tako se razjasnijo zapletene reči iz okrajnega šolskega sveta.

KOROŠKO.

Obešenega so našli v Beljaku ne daleč od Kalvarije delavca V. Mihla, uslužbenca papirnice Fischer. Mož, ki je bil sicer jako dober delavec in priljubljen, je izvršil samomor v popolni zmedenosti misli.

Odlikovanje. Vojaški zaslužni križec sta dobila v Celovcu stotnik 17. pešpolka Ivan Fidemuž in praeses upravne komisije lovskega bataljona 19. stotnik Gustav Brošer.

Ustrelil se je v Volšperku krojaški mojster H. Mitterdorfer. Našli so ga mrtvega. Vzrok samomora ni znan.

Lokalne železnice. V predlogi koroških lokalnih železnic, ki pride pri prihodnjem zasedanju državnega zbora na razgovor, se posebno povdarjajo zahteve Korošcev, in sicer glede podaljšanja Ziljske železnice iz Šmohorja v Koče, zveze med tursko železnico. Kolbnica-Zgornja Bela in glede prvega dela koroške vzhodne železnice, to je Celovec-Velikovec.

Neznanega utopljenca so potegnili iz Milstatskega jezera. Utopljenec, ki je moral biti že dalj časa v vodi, je moški, približno 60 let star. Pri njem so našli uro in denarnico, v kateri je bilo 120 kron denarja. Mož je bržkotne ponesrečil.

Ponarejene krone krožijo še vedno po Celovcu in okolici. Eno tako krono so dobili celo v filijalki avstro-ogrske banke. Oddal jo je trgovec z južnim sadjem.

ZASTONJ MOŽEM

50.000 knjižic zastonj možem.

Vsaka knjižica je vredna $10.00 bolnemu človeku.

Ako trpite na kterikoli možki bolezni, želimo, da takoj pišete po to čudežno knjižico. V lahko razumljivem jeziku vam ta knjižica pove, kako se na domu temeljito zdravi sifilis ali zastrupljenje krvi, životna slabost, zguba spolne kreposti, revmatizem ali kostobol, organske bolezni, želodec, jetra in bolezni na obistih in v mehurju. Vsem tistim, kteri so se že nasitili in naveličali večnega plačevanja brez vsakega vspeha, je ta **brezplačna knjižica** vredna stotine dolarjev. Ona vam tudi pove, zakaj da trpite in kako da lahko pridete do trdnega zdravja. Tisoče mož je zadobilo perfektno zdravje, telesno moč in poživljenje potom te dragocene knjižice, ki je zalega znanosti in vsebuje stvari, katere bi moral vsak človek znati. Zapomnite si, ta knjižica se dobi **popolnoma zastonj.** Mi plačamo tudi poštnino. Pošljite nam vaš natančni naslov še danes, in kar vam mi pošljemo našo knjižico v vašem materinem jeziku popolnoma zastonj.

Pošljite nam ta odrezek še danes. Dr. JOS. LISTER & CO., Aus. 702 Northwestern Bldg. 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.

Gospodje: Zanima me ponudba, s katero nudite Vašo knjižico brezplačno, in prosim, da mi to pošljete takoj.

Ime.....

Pošta..... Država.....

KRETANJE PARNIKOV

KEDAJ ODPLUJEJO IZ NEW YORKA

PARNIK	ODPLUJE		V
New Amsterdam	maja	6	Rotterdam
Kprinz Wilh..	,,	6	Bremen
Celtic.....	,,	8	Liverpool
La Lorraine...	,,	8	Havre
Philadelphia ..	,,	9	Southampton
Alice.....	,,	10	Trst - Fiume.
Pr. Fr. Wilh...	,,	10	Bremen.
Kroonland	,,	10	Antwerpen
Majestic.....	,,	10	Southampton
Chicago.....	,,	12	Havre
Noordam.....	,,	13	Rotterdam.
Kromp. Cecilia	,,	13	Bremen
Kais. Fr. Jos. I.	,,	14	Trst-Fiume
Patricia.....	,,	14	Hamburg
France	,,	15	Havre.
Baltic	,,	15	Liverpool
Oceania	,,	17	Southampton.
Zeeland.....	,,	17	Antwerpen
George Wash.	,,	17	Bremen
Ryndam	,,	20	Rotterdam
K. Wilh. d. Gr.	,,	20	Bremen
Adriatic	,,	22	Liverpool
America	,,	22	Hamburg
La Provence...	,,	23	Havre
New York.....	,,	24	Southampton
Olympic (novi)	,,	24	Southampton
Finland.....	,,	24	Antwerpen

Glede cene za parobrodne listke in vsa druga pojasnila obrnite se na:

FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St., New York City

FARMA NA PRODAJ!

Lepa farma, obsegajoča 80 akrov zemlje, je na prodaj. Farma ima 15 akrov velik saden vrt, kjer je že vsakovrstno sadje in 15 akrov pa gozda. Na posestvu je lepa hiša, katera ima zgoraj in spodaj lepe sobe ter lepo zidano klet. Na posestvu so 4 krave, nekaj kokoši in potrebno orodje. Posestvo je obdelano, ima dobro pitno vodo in je blizu mesta. Z vsem poslopjem, katerega se rabi na farmi, stane samo $2700. Plačati je treba $1700 in za $1000 se počaka.

Za nadaljna pojasnila obrnite se na:

Fr. Čech,
R. 2, Box 52, Grand Haven, Mich.
(22-4 3x 1x v t)

FARME Kupi kos rodovitne zemlje in postani samostojen in neodvisen gospodar. Naseli se tja, kjer so že naši rojaki dokazali, da je zemlja dobra. Ne naseli se med tujce ali na samoten kraj, temveč med svoje rojake, ki ti bodo pomagali z besedo in dejanjem. Na Willardu, Wis., se je do sedaj naselilo nad 150 slov. družin, ki prav lepo napredujejo. Pišite nam po njihove naslove in jih sami vprašajte za pojasnila o tej zemlji. Willard je danes priznano najboljši kraj za slovenskega farmarja. Cena zemlje je 18 dol. aker; plačuje se na mesečne obroke. Noben kraj ne nudi polovico toliko ugodnosti novemu farmerju; kakor jih nudi Willard, kjer imajo Sloveci svojo državno šolo, svojo faro, svojega župana in ves občinski odbor, tovarno za konzerviranje kumar, sirarne in mlekarne, trgovine pošto itd. Pišite po slovenski opis Willarda s slikami; ga pošljemo zastonj. **FARME**

ADRIA COLONIZATION CO.
(Naselniška družba Adrija)
322 Reed St., Milwaukee, Wis. Ignac Kušljan, upravnik.

AMERIKA IN AMERIKANCI.

—o—

(Spisal Rev. I. M. Trunk.)

—o—

Ta lična knjiga je sedaj popolnoma dokončana in tiskana v 12 zveskih ter obsega 608 strani v osmerki. V knjigi je najti mnogo zanimivosti o ameriških Slovencih in tudi poučne zgodovinske tvarine. Polna je lepih slik nanašajočih se na naš slovenski življenj v tej deželi.

Vsa knjiga velja $3.60 in za vsako slovensko hišo lepotičje; za vse rojake, ki se pa vrnejo v staro domovino pa trajen spomin. Da se iz knjige kaj ne izgubi je priporočati, da se da vezati in tako lepo ohrani.

Izdajatelj je imel zato velike stroške pri tej knjigi, zato pa nas ameriške Slovence neka dolžnost veže, da mu olajšamo breme ter po knjigi sežemo.

Dobiti je pri izdatelju: Rev. I. M. Trunku, Villach, Austria, ali pri Rev. Alojzij Blazniku, Haverstraw, N. J., pa tudi mi radi posredujemo v to, ako se nam znesek $3.60 dopošlje.

Rojaki, sezite po tej lepi in zanimivi knjigi!

Trgovec z zlatnino
M. POGORELC
29 E. Madison St. — Room 1112.
Chicago, Ill.
Opomba: Pazite na oglas v sobotnih številkah.

Pozor prijatelji lepega čtiva!

—o—

Pri Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York, N. Y., je dobiti sledeče zanimive knjige po znižanih cenah:

"Rodbina Polaneških." Roman iz življenja, spisal slavnoznani poljski pisatelj H. Sienkiewicz. Knjiga obsega 1065 strani in ima več lepih slik. Cena s poštnino vred $2.20.

"Mati." Socijalen roman, spisal Maksim Gorkij. Ta času primeren roman je vzet iz delavskega življenja. Velja s poštnino vred 80c.

"Trije rodovi." Dogodki iz nekdanjih dni. Zelo zanimiva povest; spisal Engelbert Gangl. Velja s poštnino vred 30c.

Dalje je dobiti tudi po znižani ceni pero, napoljeno s črnilom (Fountain Pen). Velja samo 25c s poštnino vred.

Frank Sakser

Glavni urad: 82 Cortlandt St., NEW YORK, N. Y.

Podružnica: 6104 St. Clair Ave., CLEVELAND, O.

Pošilja **DENARJE v staro domovino** potom c. kr. poštne hranilnice na Dunaju; hitro in ceno.

Prodaja **PAROBRODNE LISTKE** za vse prekmorske parobrodne družbe po izvirnih cenah.

Tisoče Slovencev se vedno obrača na to staro tvrdko, a nihče ne more tožiti o kaki izgubi.

Podružnice
Spljet, Celovec, Trst, Sarajevo, Gorica, Celje in Gradež.
Delniška glavnica K. 8,000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter je obrestuje po čistih $4\frac{3}{4}$%

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev po dnevnem kurzu.

Naš dopisnik za Zjedinjene države je tvrdka

FRANK SAKSER, 82 Cortlandt St., New York.

Podružnice
Spljet, Celovec, Trst, Sarajevo, Gorica, Celje in Gradež.
Rezervni fond K. 1,000.000.

TUJEC.

Spisal D. Šimunović. — Za "Glas Naroda" poslovenil J. T.

(Dalje.)

Zdravnik se je nagnil k njemu, da bi boljše slišal, in je bil ves v senci. Stanko je poslušal malomarno in je rajše občudoval čarobno dolino pred seboj.

— Takoj ga je zabolelo in se je komaj živ privlekel domov. In tudi mojemu bratu Matku, ki je predlanskim odšel od nas, je zbolela žena, ne vem prav kaj ji je... Nekaj dni sva čakala drug drugega, ker nikdo ni hotel iti prvi po Vas; on se ni ganil, jaz tudi ne. Čakam jaz, čaka on — nazadnje pa grem k njemu, pa rečem, da bi skupaj poklicala zdravnika in plačala vsak pol. Vedel je lump, da bom šel sam, ker mi je veliko do sina, pa mi pravi, da je njegovi Perini malo odleglo, kar pa nikakor ni res. Mojemu sinu je vedno slabše, zato sem tudi šel. On se mi je smejal, ker Vam hoče dati samo eno krono!

Sedaj se je tudi zdravnik zasmejal, smejala sta se kočijaž in Stanko, a najbolj se je krohotal kmet na kozlu.

"In kaj vendar hočeš?" ga je vprašal doktor.

"Da bova plačala vsak pol, če greste k njemu, če ne greste, plačam sam: da bi se mu že vsaj ne uresničila nakana. Ako obiščete njegovo ženo, Vam dam samo 14 kron."

To je govoril nekako kljubovalno. Zdravnik se je zagledal v njegovo razstrgano obleko.

— Vi ste revni ljudje, kaj ne?

— Hm — tako revni pa tudi nismo: vsi bratje skupaj imamo kakih 20 ovac in vsako leto...

— Dobro, dobro, nikar ne klepetaj, saj ničesar ne zahtevam od Vas, slišiš, a šel bom tudi k tvojemu bratu.

— Bog Vam plačaj, gospod. On je pravzaprav še večji siromak kakor jaz. Žena mu je zbolela od prenapornega dela... Poglejte, kako je lepa noč: lisico bi slišal, če bi ne bilo tega škripanja — je rekel in začel hripavo peti. Najbrže se je spomnil zakaj se vozi, zato je pa vtihnil in pobesil glavo.

Ta kratek pogovor je vse razveselil, in medtem so tudi dospeli v dolino. Konja sta veselo in hitrejše stekla po ravni cesti skozi sadne vrte in vinograde. Ob cesti je šumela reka. Kar je še ostalo listja na drevju, je trepetalo v svetli mesečini.

V daljavi na poljski poti, tam blizo vasi, se je začul voz in mali zvončki na konjih.

— Čegava je tista de-voj-ka —
Ki hodi zjutraj po vo-do...

je pel mlad glas na vozu skozi polje. Vsi so pazljivo poslušali, ker je bil glas nenavadno lep in mehak.

— Kakor da bi bila pesem pomešana s solzami — je rekel Stanko rosnih oči.

Nikola se je obrnil nazaj:

— To je Bošnak, ki je kupil v naši vasi vino, pa se pijan vrača domov.

Stanko ga je ostro pogledal in začel živahno pripovedovati zdravniku:

— V duhu vidim njegovo kočo, vso v snegu, tam pod kako bosensko planino; tisti dan pred Božičem je; čutara z onim vinom kroži iz roke v roko, v očeh jim je sama ljubezen in sreča...

— Mogoče je tudi vino za kako beznico, kjer bodo pijanci razbijali dru drugemu glave! He — he — he!...

— Ono je moja de-voj-ka,
Ki hodi zjutraj po vodo...

je zopet zapel glas.

—Ne — je rekel Stanko — ono vino ni za krčmo, mogoče je za svadbo.

Še malo, pa ni bilo voza, ne pesmi nikjer.

— Odšel je med daljne planine na svoj dom — je pomislil Stanko, a svoje misli ni izrekel. Besede bi bile zanje brez pomena, a v njegovi duši so pomenile veliko.

Voz je dospel do nizkih hribov brez gozdov in grmičevja. Na njih so bili sami vinogradi, sedaj vsi rdeči in rumeni, iz katerih so že zdavnaj potrgali grozdje. Zrak je dišal po zemeljskih sokih in po vlažnem dimu bližnjih vasi.

Cesta je naredila ovinek, da se izogne močvirjem, ki se je razširjalo od sredi polja do obronkov gora.

Na vrhu griča je raslo leskovje, ki pa ni oviralo razgleda. Kraj kamor so bili namenjeni, je bil blizu.

V daljavi, na desni in levi strani, sta se prikazali dve vasi, čisto podobni druga drugi. Okoli obeh, enake doline, enaki hribi, enake hiše, enaki cerkvi v sredini. Nedaleč od cerkva sta izvirali dve reki. Krvavi potok in Mali Jordan.

Vasi sta se imenovali: Kreševo in Ljubeč.

Če bi prišel z vozom po veliki cesti v eno ali drugo vas, bi ne mogel takoj vedeti, v kateri se nahajaš: povsod isti pogled. Toda prebivalci so se razlikovali. Če bi srečal v Kreševu otroka, bi te začel grdo gledati, iskal bi nož po žepih in bi ne odgovoril na vprašanje, dočim se ti otroci pa v Ljubeču otroci odkrivajo rekoč: "Hvaljen bodi Jezus Kristus!" ali pa hitro pobegnejo in se v teku ozirajo nazaj. Po tem se lahko presodi, če si v Kreševu ali Ljubeču.

Pred kratkim sta dobile vasi vsaka svojo šolo in v šolo učiteljici. Kreševčani niso prej mirovali, da so se je znebili, ker ni bil njihov otrok, v Ljubeču je pa še vedno ostala neka Beatrica, katero so imenovali kar navadno Bakrica.

In v to vas so se vozili.

Ko je zdrdrala kočija preko mosta Malega Jordana so vsi pogledali v dolino, v vas Ljubeč, a videli niso veliko, ker mesec še ni prisvetil v to globoko drago, iz katere je prihajal nek poseben hlad. Slednjič so obrnili na desno v Kreševo, kjer je stala Nikolova hiša. Dolgo so vozili, konji so bili precej utrujeni, krvavi potok je šumel. Semtertja so zaslišali, topotanje konjskih kopit, pa to je bil samo odmev. Vas je bila mirna, kakor izumrla.

II

Mesec je že začel zahajati, a Stanko in zdravnik sta še vedno sedela v veliki nizki sobi popa Vlada. Pogovarjala sta se živo, oba rdeča in potna v obraz.

Počakaj, da ti povem kaj mislim! — je kričal Stanko. Mislil sem, da si skopuh in slab človek in da res misliš, da je denar premoženje. Toda slišal sem, ko si rekel onemu: "Ničesar ne zahtevam in še k tvojemu bratu bom šel...

— To je druga stvar. Če bi pop Vlado in njegova žena ne imela tukaj gostilne, kje bi se napila in odpočila? Nama se samo zategadelj dobro godi, ker onadva hočeta dobiti denar. Po pravici povej, če ni popova žena krasna!

— Krasna! Tako krasna, da mi je žal, ker sem jo spozna! in videl, kako ljubi svojega moža...

— Ne upij vendar tako, saj boš celo hišo spravil pokonci. Pij, kričati ti pa ni potreba. — sam je pa kričal, kot da bi bil v gozdu. — Prijatelj, ostani nekaj časa tukaj, ker takoslitsko nisem dlakega dela, in martinaj boš doživel, in četar boš črpal svoje novele. In idi tja, kamor sem ti rekel. Take lepote nisi še nikjer videl, popova žena je v primeri z njo stara šlapa.

— Vse mi povej, vse! kakšen doživljaj je to?...

— Slučajno — slišal sem samo pogovor, doživel nisem. — Toda odpri okno, da se ne zadušiva v dimu in vročini. Kadiva preveč in tudi pila sva precej.

Ko je Stanko odprl okno, je postalo v sobi hladnejše: dim se je valil v kolobarih in zaslišalo se je šumenje Krvavega potoka. Pohištvo in slike po stenah so se zamogle jasnejše videti: nizka široka omara, dve postelji in nekoliko stolov okoli dolge mize, po steni pa slika pri sliki. Junaki s Kosova, srbski vladarji, razni prizori iz srbske zgodovine in slika sv. Save.

— Pfuj, kako mora biti tukaj ob nedeljah soparno, je rekel zdravnik.

— Kaj misliš?

— Ali nisi slišal? V tej sobi poučuje vsake nedelje popoldan svoje ovčice.

— Da, slišal sem — povej mi ono povest:

(Dalje prihodnjič.)

Slov. Delavska Podporna Zveza

Vstanovljena dne 16. avgusta 1908.
Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Pennsylvania.
s sedežem v CONEMAUGH, Pa.

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA S. D. P. Z.

Kot je že poročano, se prične izvanredna konvencija S. D. P. Z. v Clevelandu, Ohio dne 5. maja t. l. ob 8. uri zjutraj in sicer v dvorani sobrata **Primož Kogoj-a na 6006. St. Clair Ave.**

Vse pošiljatve in brzojavke tičoče se konvencije, naj se pošiljajo na naslov:

VILJEM SITTER,
6006. St. Clair Ave. — Cleveland, Ohio.

S sobratskim pozdravom

Vilko Sitter,
tajnik S. D. P. Z.

Črnogorci o srbski vojski.

Črnogorci, ki so sicer znani; da prvega mesta ne priznajo radi komu drugemu, so tako polni občudovanja do srbske vojske, da si pripovedujejo o njej prava čudesa hrabrosti in neodoljive moči. Prav dobro nam to občudovanje predoči naslednja epizoda, o kateri se ne ve, kako je nastala, v katero pa sveto in trdno veruje vsak priprost Črnogorec. Tako-le jo je pripovedoval neki ranjeni črnogorski čevljar:

"Srbijancem se je na Bušatu odtrgala mula, natvorjena s topom. Kdove kaj ji je bilo. Ali se je kaj vjezila ali ji sicer ni bilo kaj prav — ušla je! In kam naj ti gre kakor naravnost na Taraboš. Gre in gre, dokler ne pride sredi med Turke. V tem so pa Srbijanci opazili, da ni mule s topom. Gledajo sem, gledajo tje, dokler je z daljnogledom ne opazijo vrh Taraboša. Kaj storiti? Le brez skrbi: Trobentač naj začne trobiti. In zdaj bi bili morali videti čudo! Kakor hitro mula sliši glas srbske trobente, začne besno biti krog sebe, da Turki, ki so hoteli z nje top odvezati, kar odlete na vse strani, nato jo pa kakor blisk uđere po bregu navzdol naravnost med svoje sive sokole... Ja, če so že njihove mule take, kakšni dragi moj, morajo biti še-le sami!"

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR DRŽ. NAROČITE SE NANJ

Cenjenim slovenskim in hrvatskim podpornim in pevskim društvom se toplo priporočam za obilo naročil. — V zalogi imam vse kar potrebujejo poporne ali pevske društva. — Vzorec pošiljam poštnine prosto. Pišite ponj.
Moj poštni naslov je: LOCK BOX 328.

Pozor slovenski farmerji!

Vsled občne zahteve, smo tudi letos naročili večje število

pravih domačih

KRANJSKIH KOS.

V zalogi jih imamo dolge po 65, 70 in 75 cm. Kose so izdelane iz **najboljšega jekla v znani tovarni na Štajerskem.** Iste se pritrdijo na kosišče z rinkcami.

Cena 1 kose je $ 1.10.

Kedor naroči 6 kos, jih dobi po $1.00.

V zalogi imamo tudi **klepalno orodje iz finega jekla; cena garnituri je $1.00.**

Pristne "Bergamo" brusilne kamne po 30c. kos.

Pri naročitvi nam je naznaniti poleg poštne postaje tudi bližno železniško.

Naročilu priložiti je denar ali Postal Money Order.

Slovenic Publishing Co.
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Hamburg-American Line.

Edina direktna proga med
NEW YORKOM in HAMBURGOM, PHILADELPHIO in HAMBURGOM, BOSTONOM in HAMBURGOM
oskrbljena s parniki na dva vijaka:
Kaiserin Auguste Victoria, Amerika, President Grant, President Lincoln, Cleveland, Cincinnati, Pretoria, Patricia, Pennsylvania, Graf Waldersee, Prinz Oskar in Prinz Adalbert,
katerim sledi v kratkem nov parnik na štiri vijake in turbino
IMPERATOR
919 čevljev dolg, 50.000 ton, največji parnik na svetu.
Izvrstno poslovanje. — Nizke cene. — Dobra postrežba.
Za vse podrobnosti obrnite se na:
Hamburg-American Line,
41-45 Broadway, New York City
ali lokalne agente.

Pozor, rojaki!

Dobil sem iz Washingtona za svoje zdravila serialno številko, kterą smem da so zdravila prava in koristna. Po dolgem času se mi je posrečilo iz najti pravo Alpen tinkturo in Pomado proti izpadanju in za rast las, kakorine se do sedaj na svetu ni bilo, od katere moškim in ženskim gosti in dolgi lasje resnično popolnoma zrastejo in ne bodo več izpadali, ter me osvoli. Ravno tako moškim v 6. tednih krasni brki popolnoma zrastejo. Reumatizem v rokah nogah in križih v 8 dneh popolnoma ozdravim, kurja očesa bradavice, potne noge in osebline se popolnoma odstranijo. Da je to resnica jamčim s $500. Pišite po cenik katerega pošljem zastonj.

JAKOB VAHČIČ
P. O. Box 89 Cleveland, O.

HARMONIKE

bodisi kakoršnekoli vrste izdelujem in popravljam po najnižjih cenah, a delo trpežno in zanesljivo. V popravo zanesljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 16 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravek vsamem kranjske kakor vse druge harmonike te računam po delu kakoršno kdo zahteva brez nadaljnih vprašanj.

JOHN WENZEL,
1017 E. 62ndStr., Cleveland, O

VAŽNO ZA VSAKEGA SLOVENCA!

Vsak potnik, kteri potuje skozi New York bodisi v stari kraj ali pa iz starega kraja naj obišče

PRVI SLOVENSKO-HRVATSKI HOTEL
AUGUST BACH,
145 Washington St., New York,
Corner Cedar St.

Na razpolago so vedno čiste sobe in dobra domača hrana po nizkih cenah.

Zemljevid balkanskih držav je dobiti po 15c. komad.
Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt Street, New York

RED STAR LINE.

Plovitba med New Yorkom in Antwerpom.

Redna tedenska zveza potom poštnih parnikov z brzoparniki na dva vijaka.

LAPLAND 18,694 ton
FINLAND 12,185 ton
KROONLAND 12,185 ton
VADERLAND 12.018 ton

ZELLAND 12,185 ton.

Kratka in udobna pot za potnike v Avstrijo, na Ogrsko, Slovensko, Hrvatsko, in Galicijo, kajti med Antwerpom in imenovanimi deželami je dvojna direktna železniška zveza.

Posebno se še skrbi za udobnost potnikov medkrovja. Tretji razred obstoji od malih kabin za 2, 4, 6 in 8 potnikov.

Za nadaljne informacije, cene in vožne listke obrniti se je na:

RED STAR LINE.

No. 9 Broadway NEW YORK.
84 State Street. BOSTON, MASS.
709 2nd Ave., SEATTLE, WASH.
1319 Walnut Street. PHILADELPHIA, PA.
1306 "F" Street, N. W. WASHINGTOWN, D. C.
219 St. Charles Street. NEW ORLEANS, LA.
N. W. cor. Washington & La Salle CHICAGO, ILL.
900 Locust Street. ST. LOUIS, MO.
205 Mc Dermot Ave., WINNIPEG, MAN.
319 Geary Street, SAN FRANCISCO, CAL.
121 So. 3rd Street, MINNEAPOLIS, MINN.
31 Hospital Street, MONTREAL, QUEEN.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE.

(Francoska parobrodna družba.)

Direktna črta
do HAVRE, PARIZA, ŠVICE, INOMOSTA in LJUBLJANE.
Poštni Ekspres parniki so:
"LA PROVENCE" na dva vijaka — "LA SAVOIE" na dva vijaka — "LA LORRAINE" na dva vijaka — "FRANCE" na štiri vijaka

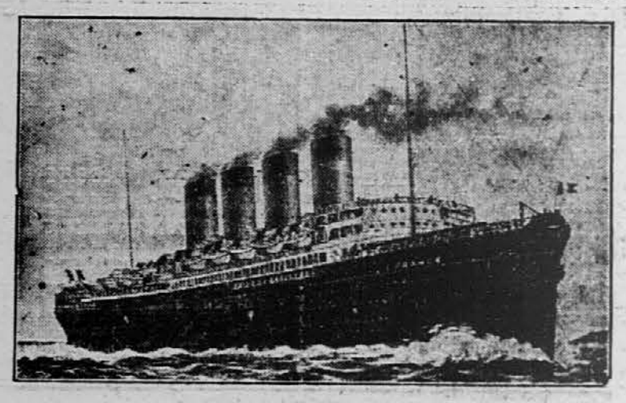

Poštni parniki so:
"CHICAGO" "LA TOURANE" "ROCHAMBEAU" "NIAGARA"

Glavna agencija: 19 STATE STREET, NEW YORK.
corner Pearl St., Chesebrough Building.

Parniki odpluieio od sedaj naprej redno ob četrtkih iz pristanišča štev. 57 North River in ob sobotih pa iz pristanišča 84 North River, N. Y.

*LA LORRAINE	8. maja 1913.	*LA LORRAINE	29. maja 1913.
†FRANCE	15. maja 1913.	†FRANCE	5. junija 1913.
*LA PROVENCE	22. maja 1913.	*LA SAVOIE	12. junija 1913.

POSEBNA PLOVITBA V HAVRE:
*CHICAGO odpl. s pom. štev. 57. dne 12. maja 1913 ob 10. dopol.
*NIAGARA odpl. s pom. št. 57. dne 24. maja 1913, ob 3 popold.
†ROCHAMBEAU odpl. s pom. št. 57. dne 31. maja 1913. ob 3 pop.

Parniki z zvezdo zaznamovani imajo pojdva vijaka.
Parniki s križem imajo po štiri vijaka.

Avstro-Amerikanska črta

(preje bratje Cosulich)

Najpripravnejša in najcenejša parobrodna črta za Slovence in Hrvate

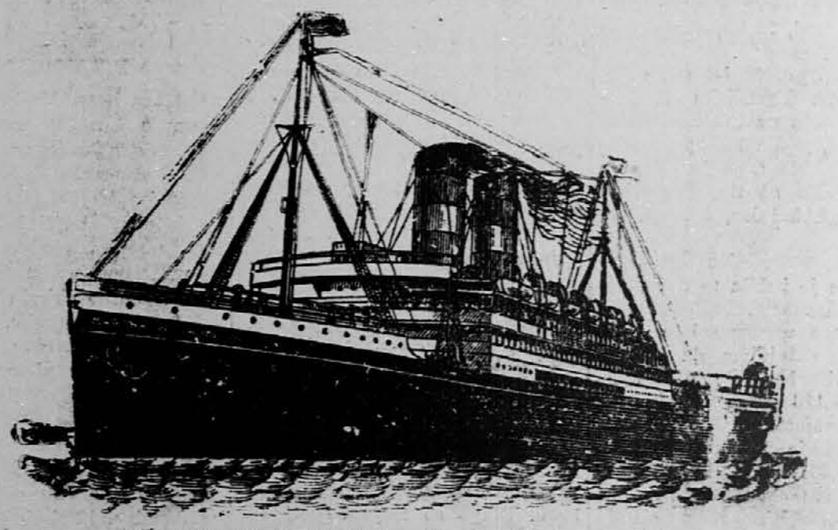

Novi parnik na dva vijaka "MARTHA WASHINGTON"

Redna vožnja med New Yorkom, Trstom in Reko

Vsi spodaj navedeni novi parobrodi na dva vijaka imajo brezžični brzojav:
ALICE, LAURA, MARTHA WASHINGTON, ARGENTINA, OCEANIA, KAISER FRANZ JOSEF I.

Cene vožnl. listov iz New Yorka za III. razred to era:

TRSTA	$34.00
LJUBLJANE	34.60
REKE	34.00
ZAGREBA	35.20
KARLOVCA	35.25

Za Martha Washington stane $3.00 več.
II. RAZRED do
TRSTA ali REKE: Martha Washington $65.00, drugi $60 do $65.

Phelps Bros. & Co., Gen. Agents, 2 Washington Street, NEW YORK.